

Folketingets Finansudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2016-6962

Folketingets Finansudvalg har d. 23. september 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 563 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares.

Doknr.
400622

Spørgsmål nr. 563:

Dato
17-10-2016

”Ministeren bedes give en grundig redegørelse for konsekvenserne for kommunernes økonomi, såfremt al udligning mellem kommunerne stoppes – herunder vurdere risikoen for en større skævvridning mellem kommunerne, og hvordan denne i givet fald kommer til udtryk.”

Svar:

Det skal indledningsvist bemærkes, at man i Danmark har valgt at lægge en meget stor del af de offentlige opgaver i kommunerne. En forudsætning for dette er, at alle kommuner har økonomisk mulighed for at løfte disse opgaver. Formålet med udligningssystemet er at sikre, at alle kommuner har nogenlunde ensartede økonomiske vilkår. Uanset forskelle i befolkningens indkomster, aldersfordelingen og den socio-økonomiske struktur i de forskellige kommuner, skal alle kommuner altså have økonomisk mulighed for at løfte deres opgaver uden store forskelle i de kommunale skatter.

Hvis det beregningsteknisk antages, at udligningen afskaffes og statslige tilskud i stedet fordeles efter indbyggertal, kan der opgøres en umiddelbar økonomisk gevinst for nogle kommuner og et tab for andre kommuner.

I vedlagte tabel er i kolonne 1 vist de beregnede tab og gevinster for hver enkelt kommune i et sådant scenarium. I kolonne 2 er tab og gevinster vist som procent af beskatningsgrundlaget. Nedenfor i tabel 1 og 2 er desuden vist de 10 kommuner med de største gevinster henholdsvis de største tab i pct. af beskatningsgrundlaget. Som det fremgår af tabellerne, ville de største gevinster være i en række hovedstadskommuner, mens de største tab vil være i nogle kommuner på den københavnske vestegn og i en række land- og yderkommuner.

Tabel 1**De 10 kommuner med størst gevinst i pct. af beskatningsgrundlag**

	Ændring i tilskud og udligning (1.000 kr.)	Ændring i pct. af beskatningsgrundlaget (+=tab)
Gentofte	2.720.148	-10,62
Rudersdal	1.912.416	-10,17
Hørsholm	830.616	-10,12
Allerød	534.840	-8,49
Lyngby-Taarbæk	1.252.728	-8,14
Dragør	292.764	-7,99
Furesø	640.812	-6,24
Egedal	562.344	-6,02
Solrød	292.320	-5,96
Frederiksberg	1.392.696	-5,77

Tabel 2**De 10 kommuner med størst tab i pct. af beskatningsgrundlag**

	Ændring i tilskud og udligning (1.000 kr.)	Ændring i pct. af beskatningsgrundlaget (+=tab)
Ishøj	-459.096	12,93
Lolland	-772.620	11,35
Brøndby	-542.688	8,74
Langeland	-169.212	8,30
Albertslund	-358.380	7,43
Tønder	-408.084	6,90
Morsø	-219.228	6,78
Læsø	-20.064	6,42
Guldborgsund	-612.516	6,29
Bornholm	-367.416	5,80

Kommunerne ville i princippet kunne tilpasse deres økonomi til sådanne tab og gevinster ved at regulere skatten, udgifterne eller ved en kombination af de to.

En fuld tilpasning over skatten ville betyde, at nogle kommuner kunne sænke beskatningsniveauet med mere end 10 procentpoint, mens andre skulle forhøje skatten tilsvarende. Det er ikke muligt at give en realistisk vurdering af, hvad så store forskelle i de kommunale beskatningsniveauer ville betyde, men det må vurderes, at det ville medføre omfattende befolkningsbevægelser over hele landet fra kommuner med høj skat til kommuner med lav skat.

Det skønnes ikke, at det ville være muligt at foretage en fuld tilpasning over udgifterne, da det må vurderes, at en række kommuner så ikke ville kunne leve op til lovens krav til opgaveløsningen vedr. fx folkeskoler, dagpasning, ældreområdet, handicapområdet mv.

Samlet set kan det ikke i praksis siges, hvad den nærmere konsekvens for kommunerne ville være, og på hvilken måde skævheder nærmere ville slå igennem, såfremt udligningen blev afskaffet. De viste beregninger illustrerer dog, at den kommunale udligning er en forudsætning for, at det har været muligt at placere så store dele af de offentlige opgaver i kommunerne og for, at borgere i hele landet kan tilbydes et rimeligt serviceniveau.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann